

--	--	--	--	--

0103

VSA (मराठी माध्यम)

प्रश्नपत्रिका क्र. III

बुद्धिमत्ता चाचणी व

वेळ : 3 P.M. ते 4 P.M.

पृष्ठ : 14

सामान्य विज्ञान

एकूण गुण : 100

सूचना :-

- (1) या प्रश्नपत्रिकेमध्ये प्रत्येकी दोन गुणांचे 50 प्रश्न आहेत.
- (2) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (3) उत्तरे लिहिण्यासाठी स्वतंत्र उत्तरपत्रिका दिलेली आहे. प्रत्येक प्रश्नाच्या उत्तरासाठी चार पर्याय दिलेले आहेत. पर्याय क्र. 1, 2, 3, 4 असे इंग्रजीत आहेत. त्यापैकी एकच पर्यायी उत्तर योग्य आहे. उत्तराचा योग्य पर्याय उत्तरपत्रिकेत इंग्रजी अंकात लिहावा. जसे **2**.
- (4) शक्यतो खाडाखोड करू नये.
- (5) उत्तराची दुरुस्ती करताना चौकोनातील उत्तर क्रमांकावर **3** अशा प्रकारे तीन आडव्या रेषा माराव्यात व बदललेल्या उत्तराचा पर्याय क्रमांक चौकोनापुढे लिहावा. जसे **3** 2.
- (6) उत्तराची दुरुस्ती प्रत्येक प्रश्नासाठी एकदाच मान्य होईल.
- (7) पाचपेक्षा जास्त दुरुस्त उत्तरे नोंदविल्यास त्यांना गुण दिले जाणार नाहीत.
- (8) एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर येत नसल्यास पुढचे प्रश्न सोडवा. सर्व प्रश्न सोडविल्यावर राहिलेले प्रश्न सोडविण्याचा प्रयत्न करा.
- (9) प्रश्नपत्रिकेत कच्चे काम करण्यासाठी मोकळी जागा दिली आहे.
- (10) प्रश्नपत्रिकेतील भाग I मध्ये २५ प्रश्न बुद्धिमत्ता चाचणीचे व भाग II मधील २५ प्रश्न सामान्य विज्ञानाचे आहेत.

भाग I

बुद्धिमत्ता चाचणी

प्र. 1 व 2 साठी सूचना :

पहिल्या व दुसऱ्या पदामध्ये एक विशिष्ट संबंध आहे तसाच संबंध तिसऱ्या व प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणाऱ्या पदाचा आहे. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणते पद येईल ?

1. २ : १९ :: ४ : ?

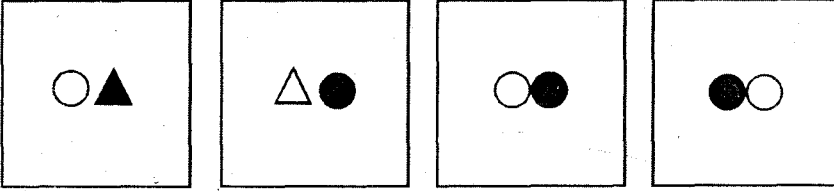
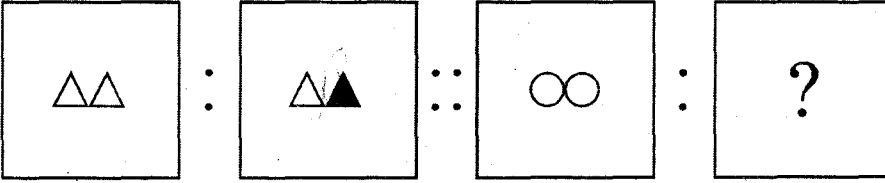
(1) २०

(2) २८

(3) ३७

(4) २३

2.

(1)

(2)

(3)

(4)

प्र. 3 व 4 साठी सूचना :

पुढे दिलेल्या प्रश्नात गटात बसणारे पद ओळखा.

3. दोडका, कारले, भोपळा,

(1) मेथी

(2) वांगी

(3) बटाटा

(4) पालक

4. २, १७, २३

(1) १४

(2) २७

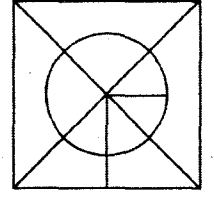
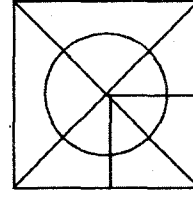
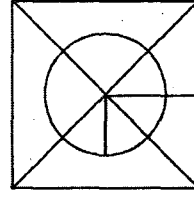
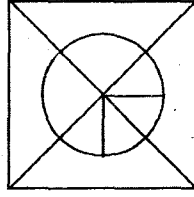
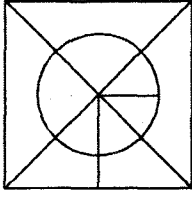
(3) २१

(4) ३१

5. आकृतीशी तंतोतंत जुळणारी आकृती उत्तर-आकृत्यांपैकी कोणती ?

प्रश्न आकृती

उत्तर-आकृत्या

(1)

(2)

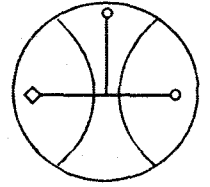
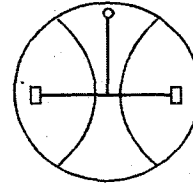
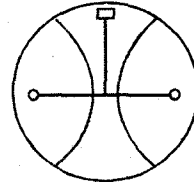
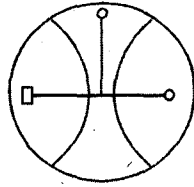
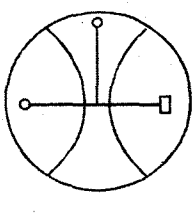
(3)

(4)

6. खालील आकृतीची आरशातील प्रतिमा कशी दिसेल, ते बाजूस दिलेल्या उत्तर-आकृत्यांमधून शोधा.

प्रश्न आकृती

उत्तर-आकृत्या

(1)

(2)

(3)

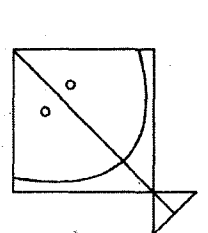
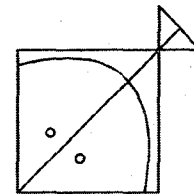
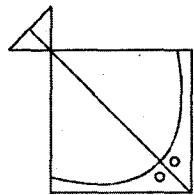
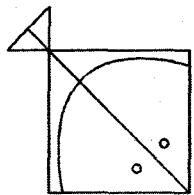
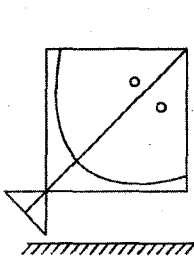
(4)

प्रश्न 7 व 8 साठी सूचना :

प्रश्न आकृतीचे पाण्यातील प्रतिबिंब कसे दिसेल ते उत्तर-आकृत्यांमधून शोधा.

7. प्रश्न आकृती

उत्तर-आकृत्या

(1)

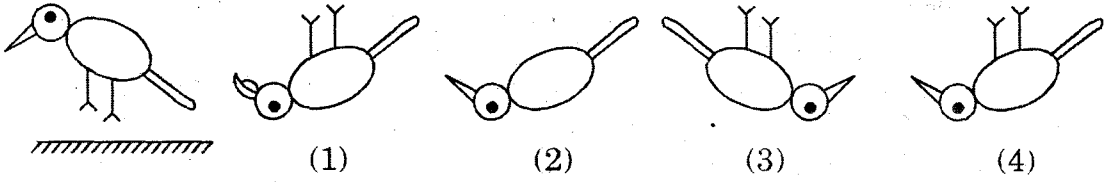
(2)

(3)

(4)

8. प्रश्न आकृती

उत्तर-आकृत्या

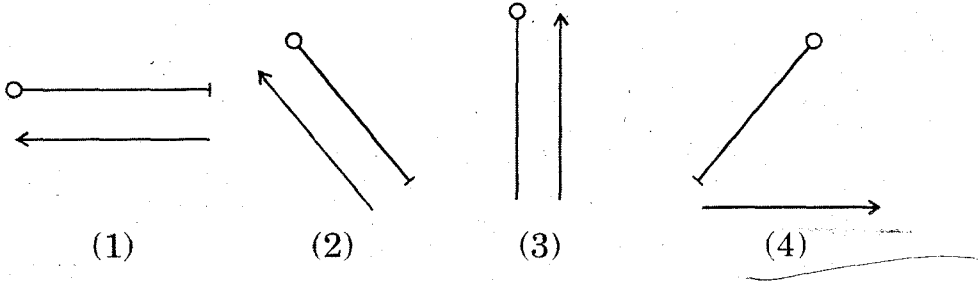

प्रश्न 9 ते 11 साठी सूचना :

पुढे दिलेल्या प्रश्नांत गटात न बसणारे पद ओळखा.

9. (1) तबला (2) ढोलकी
 (3) मृदंग (4) वीणा
10. (1) १०२ (2) २३७
 (3) १५३ (4) २०४

11.

12. '९ २ ७ २ २ ३ ४ ५ २ २ १ २ ३ ३ ७ २ ८' या संख्यामालेत सलग सारखेच अंक असलेल्या जोड्या किती वेळा आल्या आहेत ?

- (1) एक वेळा
 (2) दोन वेळा
 (3) तीन वेळा
 (4) चार वेळा

13. 'द प न क ग म द त न ग' या अक्षरमालेवर आधारित पुढील प्रश्नांचे उत्तर लिहा.

वरील अक्षरमालेतील किती अक्षरे समान वेळा आली आहेत ?

- (1) १ (2) २
(3) ३ (4) ४

14. पुढील संख्यामालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी क्रमाने येणारी संख्या कोणती ?

१, ३, ६, ११, १८, ?

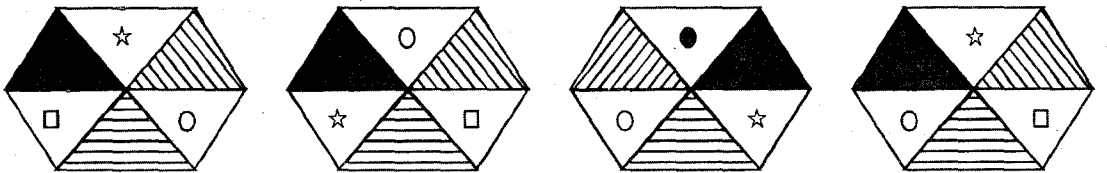
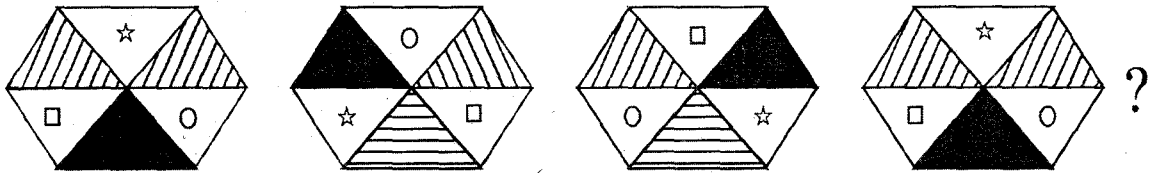
- (1) २० (2) ३०
(3) २७ (4) २९

15. पुढील चिन्हमालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी क्रमाने येणारे चिन्ह कोणते ?

$\times \circ + \Delta, + \circ \times \Delta, \times \circ + \Delta, + \circ \times \Delta ?$

- (1) $\times \circ + \Delta$ (2) $+ \Delta \times \circ$
(3) $\Delta + \circ \times$ (4) $\circ \times \Delta +$

16. पुढील आकृतीमालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी आकृती कोणती ?

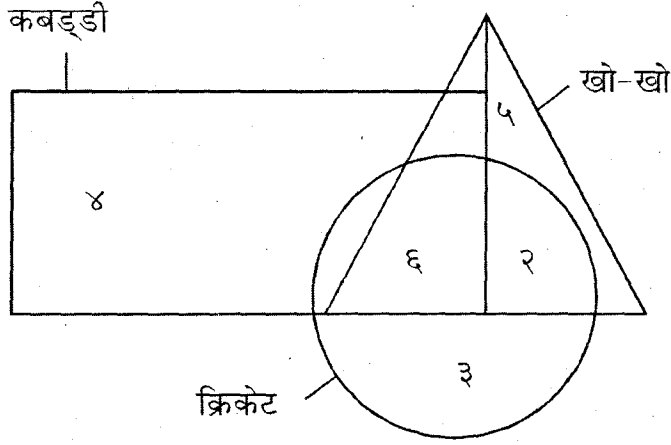
(1)

(2)

(3)

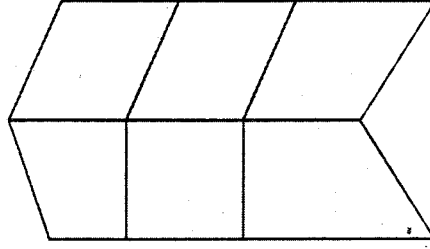
(4)

17. खालील आकृतीत खो-खो खेळणाऱ्या खेळाडूंची संख्या, वर्तुळात क्रिकेट खेळणाऱ्या खेळाडूंची संख्या, आयतात कबड्डी खेळणाऱ्या खेळाडूंची संख्या दर्शविली आहे. तर फक्त खो-खो व क्रिकेट हे दोन्ही खेळ खेळणारे खेळाडू किती ?

- (1) २ (2) ५
 (3) ६ (4) १०
18. एका सांकेतिक भाषेत $१ = ३$, $३ = ५$ आणि $५ = ७$ असेल, तर $३ \times ५ + १$ ची किंमत किती येईल ?
- (1) ३८ (2) १६
 (3) ५० (4) १८
19. एका सांकेतिक भाषेत, जर $D = ६$, $F = ४$, $I = १$ व $J = ०$ असेल, तर $I \times J + D - F = ?$
- (1) ० (2) १२
 (3) २ (4) ३
20. अभिजित हा पूर्वेकडे तोंड करून उभा होता, तो डावीकडे काटकोनात वळल्यास त्याचा उजवा हात कोणत्या दिशेला असेल ?
- (1) दक्षिण (2) उत्तर
 (3) पूर्व (4) पश्चिम

21. खालील आकृतीत एकूण किती चौकोन आहेत ?

- (1) ६ (2) १६
(3) १२ (4) १४

22. शाळेची सहल रमण विज्ञान केंद्र, नागपूर येथे नेली होती, तर मुलांची कोणती बाब चुकीची ठरते ?

- (1) केळीची साल कचरा पेटीत टाकली
(2) रमण विज्ञान केंद्रात बघीतलेले प्रयोग घरी करण्याचे ठरविले
(3) विज्ञानकेंद्रातील एक वस्तू सोबत घेतली
(4) दररोज रात्री ग्रह तान्यांचे निरीक्षण करण्याचे ठरविले

23. शेजारच्या देशमुखांचे पत्र तुमच्या घरी नजर चुकीने दिले गेले. हे तुमच्या लक्षात आल्याबरोबर तुम्ही काय कराल ?

- (1) पत्र फाडून टाकीन
(2) पत्र पलंगावरील गादीखाली लपवून ठेवीन
(3) पत्र ताबडतोव नेऊन देईन
(4) पत्र वाचून मग नेऊन देईन

24. एका रांगेत १३ विद्यार्थी उभे आहेत. दोन विद्यार्थ्यांमध्ये ५ मी अंतर आहे, तर त्या रांगेची एकूण लांबी किती ?

- (1) ६५ मी (2) ५५ मी
(3) ६० मी (4) ७० मी

25. इ. स. २००३ ची सुरवात 'बुधवारी झाली असेल, तर १ एप्रिल २००३ला कोणता वार होता ?

- (1) मंगळवार (2) गुरुवार
(3) सोमवार (4) बुधवार

सामान्य विज्ञान

26. हृदयाचे ठोके जेव्हा जलद पडतात, तेव्हा कोणता आवाज ऐकू येतो ?

- (1) धडधड
- (2) धाडधाड
- (3) फाडफाड
- (4) पडधड

27. अवयवांचा योग्य क्रम कोणता ?

(अ) अन्ननलिका	(ब) मोठे आतडे
(क) लहान आतडे	(ड) जठर

- (1) (क) (ब) (ड) (अ)
- (2) (अ) (ब) (क) (ड)
- (3) (ड) (क) (ब) (अ)
- (4) (अ) (ड) (क) (ब)

28. अन्न पदार्थ उघडे राहिले तर ते कशामुळे दुषित होतात ?

- (1) वारा आणि पाणी
- (2) धूळ आणि माशा
- (3) मच्छर आणि वारा
- (4) तेल आणि पाणी

29. पाणी निर्धोक करण्यासाठी कोणती पद्धत वापरावी ?
- (1) ढवळणे (2) थंड करणे
(3) साठवणे (4) उकळणे
30. पडसे हा रोग कशामार्फत पसरतो ?
- (1) हवा (2) पाणी
(3) अन्न (4) कीटक
31. काचेला एका बाजूने काळा कागद चिकटविला, तर काय होईल ?
- (1) काचेचा आरसा होईल
(2) काच अर्धपारदर्शक होईल
(3) काच अपारदर्शक होईल
(4) काच पारदर्शक होईल
32. बागेतील गोळा केलेला कचरा
- (1) रस्त्यावर टाकावा
(2) दुसऱ्यांच्या घरासमोर टाकावा
(3) जाळून टाकावा
(4) त्यापासून गांडुळखत तयार करावे
33. वेगळे फळ ओळखा :
- (1) चिकू (2) सफरचंद
(3) द्राक्ष (4) केळी
34. पुढीलपैकी पारदर्शक पदार्थ ओळखा :
- (1) कागद (2) कंदिलाची काच
(3) दुधीकाच (4) गढूळ पाणी

35. मेण कोणत्या पदार्थात विरघळते ?
- (1) टरपेंटाईन (2) गरम पाणी
(3) पाणी (4) खोबरेल तेल
36. पिंजलेल्या कापसासारखे दिसणारे बर्फाचे पुंजके म्हणजे
- (1) कापूस (2) धुके
(3) हिम (4) गारा
37. संत्र्याच्या पिकाचे जास्त नुकसान कशामुळे होते ?
- (1) पावसामुळे
(2) उन्हामुळे
(3) थंडीमुळे
(4) मळभ वातावरणामुळे
38. गटात न बसणारा शब्द कोणता ?
- (1) स्वेटर (2) सदरा
(3) कानटोपी (4) हातमोजे
39. पुढीलपैकी कोणत्या सूचनेत कार्य घडणार नाही ?
- (1) मुलांनो एका जागी गप्प बसा
(2) मुलांनो क्रीडांगणावर खेळा
(3) झोपाळ्यावर झोके घ्या
(4) फळा स्वच्छ करा
40. फटाका फुटल्याने कोणती उर्जा निर्माण होते ?
- (1) प्रकाश उर्जा व ध्वनी उर्जा
(2) ध्वनी उर्जा व उष्णता उर्जा
(3) प्रकाश उर्जा, ध्वनी उर्जा व उष्णता उर्जा
(4) प्रकाश उर्जा व उष्णता उर्जा

41. पुढीलपैकी कोणते बियाणे बाजरीचे संकरीत बियाणे आहे ?

- (1) HB-2 (2) HB-1
(3) HB (4) BB-202

42. खालीलपैकी कोणती जोडी अयोग्य आहे ?

- (1) झाडे-सौर उर्जा
(2) मीठ बनविणे-सौर उर्जा
(3) सायकल-सौर उर्जा
(4) सौरकुकर-सौर उर्जा

43. कोणत्या मातीत भरघोस पिके येतात ?

- (1) चिकणमाती (2) रेताडमाती
(3) कुथित मृदा (4) लालमाती

44. प्रमाणापेक्षा जास्त रासायनिक खते वापरल्यास

- (1) जमिनीचा कस कमी होतो
(2) जमिनीचा कस वाढतो
(3) जमीन जास्त पाणी शोषते
(4) जमिनीच्या कंसावर काहीच परिणाम होत नाही

45. कणगीत धान्य भरून ठेवल्यास

- (1) धान्यास कीड लागत नाही
(2) उंदीर आणि घुशी धान्याचा नाश करीत राहतात
(3) धान्य दमट आणि ओलसर जागेत राहते
(4) धान्य कोरड्या आणि हवेशीर जागेत राहते

46. पुढीलपैकी किती निर्जीव घटक आहेत ?

कुत्रा, पाणी, जमीन, झाड, मांजर.

(1) ५

(2) २

(3) ४

(4) ३

47. पहिल्या प्राण्याचा सहसंबंध पाहून गाळलेली जागा भरा :

खेकडा : खडकाची भेग :: : बीळ

(1) ससा

(2) कोंबडा

(3) मगर

(4) कासव

48. झाडाच्या कोणत्या भागात अन्न साठवले जात नाही ?

(1) खोड

(2) फळ

(3) मूळ

(4) फुलाची पाकळी

49. पाण्यामुळे बीजप्रसार कोणत्या वनस्पतीत होतो ?

(1) जांभूळ

(2) नारळ

(3) पेरू

(4) शेवगा

50. पुढीलपैकी सर्वात योग्य कृती कोणती ?

(1) सुनिता केसात फुले घालते

(2) मधू झाडावर रासायनिक किटकनाशक फवारतो

(3) गोविंदा दरवर्षी एक झाड लावतो

(4) सदाशिव दरवर्षी एक झाड तोडतो